

Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія

**НАУКОВІ ПРАЦІ
ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ**

Спецвипуск. Частина 2

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Полтава – 2015

УДК 330 : 06.055.2 : 378.014.15 : 63(477.53)

ББК 65

П 52

Рекомендовано до друку за рішенням вченої ради Полтавської державної аграрної академії (протокол № 11 від 22 грудня 2015 р.)

Згідно з постановою Президії ВАК України № 1-05/8 від 22.12.2010 р.
збірник «Наукові праці Полтавської державної аграрної академії» включений
до Переліку фахових видань з економічних наук.

**Редакційна
колегія:**

Макаренко П.М., д.е.н., професор,
чл.-кор. НААН України (*відповідальний редактор*);
Зоря О.П., к.е.н., доцент (*відповідальний секретар*);
Аранчій В.І., к.е.н., професор;
Березін О.В., д.е.н., професор;
Буянов В.П., д.е.н., професор (Російська Федерація);
Войцех Пізло, доктор габілітований, професор (Республіка Польща);
Галич О.А., к.е.н., доцент;
Дорогань-Писаренко Л.О., к.е.н., доцент;
Жозеф Каня, доктор габілітований, професор (Республіка Польща);
Калінчик М.В., д.е.н., професор;
Левченко З.М., к.е.н., доцент;
Лозинська Т.М., д.держ.упр., професор;
Макаренко А.П., д.е.н., професор;
Махмудов Х.З., д.е.н., професор;
Пантелеймоненко А.О., д.е.н., професор;
Писаренко В.В., д.е.н., професор;
Плаксієнко В.Я., д.е.н., професор;
Ульянченко О.В., д.е.н., професор, чл.-кор. НААН України;
Шиян Д.В., д.е.н., професор.

Засновник –
Полтавська державна
аграрна академія.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 17243-6013 ПР
від 12.10.2010 р.

Адреса редакції: 36003,
м. Полтава, вул. Г.Сковороди, 1/3,
Полтавська державна
аграрна академія,
тел. +38(05322) 2-87-48
e-mail: zorya-83@ya.ru

П 52 Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – Спец-
випуск. Частина 2. – Полтава : РВВ ПДАА. – 2015. – 208 с.

У збірник включені наукові праці фахівців Полтавської державної аграрної академії, провідних навчальних закладів, науково-дослідних установ, підприємств і організацій України, ближнього та дальнього зарубіжжя, в яких відображені результати теоретичних і емпіричних досліджень з економічних наук в галузі сільського господарства і АПК.

УДК 330 : 06.055.2 : 378.014.15 : 63(477.53)

ББК 65

© Полтавська державна аграрна академія, 2015.

Розробка і прийняття антимонопольного законодавства - одне з важливих питань такого державного регулювання економіки. У наш час головна особливість цього законодавства у тому, що воно спрямоване на правовий захист так званої олігополії як ринкового механізму.

Список використаних джерел:

1. Про роль монополізму у сучасній економіці / У. А. Волконський, Т. І. Корягина // Банківська справа. - 2005. - № 2. - С. 4-14.
2. Юданов О.Ю. Конкуренція. Теорія і практика. - М.: Тандем.гном-пресс, 1998. - 384 с.
3. Власов Г.Н, Желтова А.М. Державне регулювання економіки.- 1998
4. Качалін В.В. Міжнародні аспекти антимонопольного регулювання / Володимир Вікторович Качалін // Світова економіка і впливові міжнародні відносини. - 2006. - № 2. - С. 49-53
5. Закон України "Про Антимонопольний комітет України" // Відомості Верховної Ради України 1993, №50, ст.472
6. Закон України "Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності" від 18 лютого 1992р. // Відомості Верховної Ради України – № 21 – ст. 296

Рецензент – д.е.н., професор Макаренко П.М.

УДК 657.1.011.54

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИБОРУ МЕТОДА АМОРТИЗАЦІЇ
В ОБЛІКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

***Плаксієнко В.Я., д.е.н., професор; Черкасов О.О., асистент
Полтавська державна аграрна академія***

Україна поступово виходить з економічної кризи. Повільно, але кроками, що відповідає її дійсності, вона функціонує у суворих умовах сьогодення. З часом виділяються галузі пріоритетного розвитку на основі нових технологій, засобів, способів та принципів ведення господарювання. Як раніше, так і зараз спостерігається зацікавленість іноземних інвесторів до технічного переозброєння великих підприємств та створення у нашій країні могутніх фінансово-промислових систем за їх участю. Саме тому у сучасних умовах господарювання для великих підприємств проблема формування облікової політики стоїть найгостріше. Значне місце в процесі цієї роботи приділяється проблемі ефективного відтворення основних засобів, вирішення якої головним чином залежить від рівня досконалості амортизаційної системи.

Формування амортизаційних відрахувань в сільському господарстві та контроль за їх здійсненням має важливе значення в умовах ринкової економіки. Адже з прийняттям нових законодавчих актів і нормативних документів за останні десять років докорінно змінився порядок ведення обліку, відбувається його адаптація відповідно до міжнародних стандартів. Порядок формування амортизаційних відрахувань на сільськогосподарських підприємствах має свої особливості, що вимагає ґрунтовних наукових досліджень у вирішенні певних проблем.

Основні засоби сільськогосподарських підприємств відіграють велику роль у формуванні, накопиченні та збільшенні їх капіталу. Відтворення необоротної частини повинно здійснюватися за рахунок амортизаційних відрахувань. Однак, швидкий ріст цін і знецінення грошей у часі не дають можливості суб'єктам господарювання відновлювати свої активи на 100%. У статті визначено проблемні питання вибору методу нарахування амортизації у сільськогосподарських підприємствах, із урахуванням часового проміжку.

Проведено порівняльний аналіз методів амортизації суб'єктів господарювання в Україні, визначено їх основні переваги та недоліки. Запропоновано визначення суми амортизації шляхом використання облікових даних виробітку, тобто використання загального експлуатаційного ресурсу відповідного об'єкта основних засобів, а також вдосконалення методичних підходів до визначення норми амортизації з урахуванням концепції цінності грошей у часі.

Ключові слова: необоротні активи, основні засоби, амортизація, знос, методи амортизації.

Постановка проблеми. Амортизаційна політика в Україні, на думку багатьох учених, на сьогодні не має інвестиційного спрямування з трьох причин:

1) фактична норма амортизації не відповідає потребам простого відтворення. Для нормального відтворення технічних засобів потрібно закуповувати як мінімум 8 – 10 %, а з урахуванням запровадження інноваційно-інвестиційних моделей розвитку аграрної галузі – 14 – 20 % [4, с. 64];

2) база амортизаційних відрахувань не відображає її реальної ринкової вартості;

3) кошти амортизаційного фонду використовуються не за призначенням.

Відсутність дієвої практики переоцінки основних засобів сільського господарства позначилася на результативності сільськогосподарського виробництва, оскільки остання разова індексація основних засобів у сільському господарстві була проведена у 1996 р., хоча в Законі України «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України» [10], зазначено, що реальна ринкова вартість технічних засобів для агропромислового комплексу визначається на основі централізованої систематичної (один раз на 5-7 років) переоцінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розглядаючи питання амортизації і її значення у відтворенні основних засобів сільськогосподарських підприємств, яке висвітлене в періодичній пресі і на шпальтах наукових журналів, можна виділити найбільш важливі моменти й висловлювання провідних економістів. На особливу увагу заслуговують роботи С.Василішина та В.Касьянової у яких надаються критичні зауваження й обґрунтовується, що амортизаційні відрахування мають важливу функцію для відновлення основних засобів.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття теоретичних та практичних передумов удосконалення методів нарахування амортизації у бухгалтерському обліку сільськогосподарських підприємств із метою ефективного відтворення основних засобів та

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження показують, що за 2005 – 2014 рр. підприємствами промисловості основні засоби до оцінені в 3,2 рази, національної економіки – в 7,3 рази, а сільського господарства – лише в 1,3 рази [5; 6; 7; 8; 9].

Така ситуація пов'язана зі сплатою у сільському господарстві фіксованого податку. Оскільки в інших галузях дозволене застосування прискореної амортизації.

При проведенні переоцінки за справедливою вартістю здійснюється експертна оцінка, застосування якої дає змогу визначити відносно реальний

знос основних засобів. На практиці в основному застосовують податковий підхід до переоцінки шляхом індексації, згідно з яким із 1997 р. об'єкти основних засобів можна було до оцінити лише на 80 %, тоді як реально лише за 2005 – 2014 рр. трактори та сільськогосподарські машини здорожчали у 3,3 рази, автомобілі – у 2 рази, будівельні матеріали – у 3,9 рази [11; 12; 13; 14]. Таким чином, за рахунок недооцінки галузевих основних засобів, розміри амортизаційних відрахувань зменшені по сільськогосподарській техніці в 2 – 3,3 рази, а по будівлях більше, ніж у 4 рази.

Амортизація основних засобів (економічна амортизація) згідно з П(С)БО 7 нараховується із застосуванням таких методів: прямолінійного; методу зменшення залишкової вартості; методу прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивного методу; виробничого методу.

Нами пропонується у фінансовому обліку здійснювати врахування переваг та недоліків зазначених методів амортизації за наступними групами (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги та недоліки методів нарахування амортизації

Метод амортизації	Переваги методу	Недоліки методу
Прямолінійного списання	Простота розрахунку і рівномірність розподілу суми амортизації між обліковими періодами, що забезпечує порівнянність собівартості продукції з прибутком від його реалізації	Не враховує моральний знос, розходження у використанні виробничої потужності основних засобів у різні роки їхньої експлуатації і необхідності збільшення витрат на ремонт в останні роки служби
Виробничий	Він забезпечує максимально рівномірний розподіл амортизації вартості на вироблену продукцію. Застосовується насамперед, для амортизації для основного технологічного устаткування.	Складно визначити сумарний виробіток об'єкта
Зменшення залишкової вартості (або зниження залишку)	Економічно обґрунтоване нарахування більшої суми амортизації в першому році використання об'єкта і поступове її зменшення надалі.	Норма амортизації значно вище, ніж при прямолінійному, її значення залишається незмінним протягом усього терміну використання об'єкта. База для нарахування амортизації при цьому методі постійно (рік від року) змінюється
Прискореного зменшення залишкової вартості	Накопичуються кошти для заміни об'єкта, що амортизується, у разі його швидкого морального старіння та інфляції. Забезпечується можливість збільшення частки витрат на ремонт об'єктів, які аморти-	Норма амортизації при цьому методі значно вище, ніж при прямолінійному, її значення залишається незмінним протягом усього терміну використання об'єкта. База для нарахування амортизації постійно змінюється, що забезпечує

Метод амортизації	Переваги методу	Недоліки методу
	зуються, що припадає на останні роки використання їх, без відповідного збільшення витрат виробництва.	швидку амортизацію об'єкта протягом перших років його експлуатації.
Кумулятивний	Ефект від використання цього методу такий же, як і від використання методу зменшення залишкової вартості.	Зменшення залишкової вартості відбувається повільніше, ніж у методі зменшення залишкової вартості та прискореного зменшення залишкової вартості

Відповідно до п. 28 П(С)БО 7, певний метод амортизації із переліку пропонує підприємства обирають самостійно. При цьому слід враховувати очікуваний спосіб отримання економічних вигод від використання основного засобу, величину і ритмічність перенесення об'єктом своїх корисних властивостей на предмет праці та тривалість генерування об'єктом відповідних грошових потоків.

Критичний аналіз норм міжнародних і українських стандартів у сфері обліку основних засобів дозволив виявити позитивні і негативні сторони у вітчизняній амортизаційній політиці і за рубежом. У західній системі нарахування амортизації можна виділити такі позитивні моменти:

- у світовій практиці існує безліч методів оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, в українському обліку, зазвичай, використовується лише первісна або залишкова вартість;
- допускається перехід від одного виду нарахування амортизації до іншого, в ході експлуатації основних засобів;
- можливість коригувати строки використання основних засобів залежно від умов та інтенсивності експлуатації у встановлених межах, тоді як в українському законодавстві чітко прописані мінімальні терміни експлуатації основних засобів;
- норми амортизаційних відрахувань набагато вищі, ніж українські, при цьому відмінений прискорений метод нарахування амортизації.

Проведені дослідження свідчать, що більшість сільськогосподарських підприємств України через відносну простоту розрахунку застосовують прямолінійний метод амортизації основних засобів.

Але, на нашу думку, більш об'єктивним є застосування виробничого методу. Відповідно до п. 26 П(С)БО 7, вказаний метод передбачає визначення місячної суми амортизації як добутку фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

Слід зазначити, що розподіл вартості новоствореної продукції для відтворення основних засобів можливо лише в кінці операційного циклу, який де-факто закінчується одночасно із вегетативним періодом. Проте амортиза-

ційні нарахування згідно п. 29 П(С)БО 7 здійснюються щомісячно. При цьому невизначеними є як обсяг виробленої продукції, так і величина виробничої ставки амортизації.

При цьому кінцеві результати господарської діяльності не завжди об'єктивно відображають рівень інтенсивності використання основних засобів. Крім впливу людини на предмет праці, у сільському господарстві, зокрема, у рослинництві, відносно рівнозначними чинниками є ґрунтові характеристики, погодно-кліматичні умови, сортові властивості рослин, а також активність живих організмів. Всі вони здійснюють прямий вплив на формування валової продукції (врожаю) за лімітуючим параметром, який має критичне значення. Тому у різних операційних циклах використана вартість основних засобів (їх знос) згідно обсягу фактично виконаних робіт, що підлягає відшкодуванню, детермінує випадкову величину виробленої валової продукції. Вказана обставина унеможлиблює коректний розрахунок відрахувань на відтворення основних засобів (амортизації) шляхом виділення частини вартості виробленої продукції.

З іншої сторони, визначення виробничої ставки амортизації та розміру амортизаційних відрахувань з урахуванням фактично виконаних робіт ускладнюється як значним різноманіттям операцій, так і відсутністю нормативів визначення вартості цих робіт. Спиратись на відповідні ринкові значення також складно, оскільки ринок сільськогосподарських послуг також повністю не сформований, відзначається значною волатильністю і неврівноваженістю.

Враховуючи викладене, для визначення суми амортизації нами пропонується використовувати облікові дані виробітку, тобто використання загального експлуатаційного ресурсу відповідного об'єкта основних засобів:

$$\text{ЗлВ} = \frac{\text{ВР}_\text{м}}{\text{ВР}_\text{з}} \cdot \text{К}_\text{кор}, \quad (1)$$

де ЗлВ – залишкова вартість об'єкта основних засобів, що амортизується, грн.;

Вм – місячний обсяг виробітку об'єкта, од. виробітку (мотогодин, еталонних гектарів, тонно-кілометрів тощо);

Рз – загальний експлуатаційний ресурс об'єкта, од. виробітку;

Кк – коефіцієнт корегування ставки амортизації за механізмом інтервального вибору [1, с. 148] за критерієм виробітку із врахуванням похибки, яка відображає ступінь фактичного зносу, суми та кількості переоцінок вартості об'єкта амортизації.

Фактичний знос об'єкта амортизації може не співпадати із розрахунковим значенням згідно амортизаційної політики підприємства, яка може змінюватися. Залежно від ступеня використання експлуатаційного ресурсу об'єкт втрачає функціональні властивості, які суттєво впливають на його придатність до використання (зниження продуктивності, ступеня безвідмовності, безпечності, а також підвищення енергоємності, витрат на обслуговування тощо). Ознаки зносу в своїй сукупності з огляду нерівномірності використання основних засобів протягом року можуть мати дискретний прояв

між різними відносно стабільними в сенсі експлуатаційних властивостей станами. Вказані стани характеризуються пороговими значеннями, наприклад, властивостями об'єкту: нового, при 50 % та 99% зносу.

Відповідно до числових оцінок порогових станів фактичного зносу та відповідних переоцінок амортизованої вартості опрацьовуються функція вибору значення коефіцієнту корегування.

Крім зазначених недоліків визначених методів амортизації, нами виділено загальні недоліки амортизації як джерела фінансування оновлення основних засобів:

- не враховує моральний знос;
- передбачає звужене відтворення у зв'язку з розвитком інфляційних процесів та науково-технічного прогресу;
- амортизаційний фонд є фіктивним утворенням, кошти якого фактично використовуються на поточні цілі підприємства;
- щорічне зменшення кількісного складу машинно-тракторного парку сільськогосподарських підприємств та його вартості зменшують можливості оновлення активної частини основних засобів за рахунок лише їх амортизації.

Нині основна причина невідповідності амортизаційних відрахувань витратам основного капіталу в сільськогосподарському виробництві пов'язана з базою нарахування амортизації – вартістю основних засобів, яка не відповідає ринковій через відсутність дієвої практики їх переоцінки.

Недооцінені основні засоби позначаються на занижених розмірах амортизаційних відрахувань по відношенню до реальних витрат спожитого основного аграрного капіталу, зумовлюють необ'єктивність обсягів та структури всього авансованого капіталу сільського господарства. Як наслідок, нівелюються результативні показники сільськогосподарської діяльності, створюється ілюзія прибутковості галузі [3, с. 61].

Нами запропоновано вдосконалити методичні підходи до визначення норми амортизації з урахуванням концепції цінності грошей у часі. Вказана концепція базується на принципі: одна грошова одиниця сьогодні має більшу цінність, ніж через певний проміжок часу, оскільки в економіці діють інфляційні процеси, а також гроші можна інвестувати та отримати додатковий прибуток. Тому виникає необхідність враховувати таку об'єктивно існуючу характеристику грошей, як часова цінність.

Серед основних причин, чому гроші втрачають свою вартість, виділяють наступні: інфляція, ризик, схильність до ліквідності. Інфляція пов'язана із загальним підвищенням цін у країні. Коли зростають ціни, знижується вартість грошової одиниці, тобто купівельна спроможність грошей сьогодні вища, ніж буде завтра. Ризик також зменшує вартість грошей. Стосовно основних засобів – це ризик зростання розцінок на будівельно-монтажні роботи, зростання цін на устаткування, транспортні та інші основні засоби, ризик передчасного спрацювання або виникнення критичного дефекту, що суттєво зменшує термін корисного використання основного засобу тощо. Ліквідність залежить від спроможності реалізувати активи підприємства, щоб одержати гроші. Інвестори схильні до ліквідності, а тому здебільшого віддають перева-

гу наявним грошам замість того, щоб вкладати їх у проекти, сподіваючись на майбутні доходи.

Особливістю основних засобів, окрім зазначених факторів зменшення цінності грошей, є наявність морального зносу. Моральний знос – це знос основних засобів внаслідок створення нових, прогресивніших і економічно ефективніших машин та устаткування. Створення ресурсощадних засобів і обладнання, застосування якого, з одного боку, дозволяє досягти більшої продуктивності, а з іншого – є екологічно доцільним, зумовлює заміщення наявних, працездатних основних засобів до настання часу їх повного фізичного зносу. При цьому слід зазначити, що більш досконалі основні засоби мають вищу ціну порівняно з менш продуктивними аналогами. Вказане обумовлюється додатковими витратами на розробку та впровадження інновацій – новітніх знань та технологій у виробництво. У той же час, з урахуванням концепції цінності грошей у часі, яка є базовою концепцією при обґрунтуванні будь-яких інвестиційних рішень, амортизаційний фонд не дозволяє компенсувати майбутніми відрахуваннями інфляційне зростання вартості основного засобу за термін амортизації.

Враховуючи, що процес формування амортизаційного фонду тривалий у часі, в інвестиційній практиці часто необхідно порівнювати вартість грошей на початку їхнього інвестування з вартістю грошей при їхньому поверненні. Порівнюючи вартість грошових коштів при їхньому інвестуванні і поверненні прийнято використовувати два поняття – майбутня вартість грошей і теперішня вартість грошей.

Наприклад, підприємство планує амортизувати основний засіб вартістю 100 тис. грн. протягом 5 років, використовуючи прямолінійний метод нарахування. Щорічні амортизаційні відрахування становлять 20 тис. грн. Визначимо майбутню вартість грошових коштів з урахуванням річних рівнів інфляції в Україні за останні п'ять років, використовуючи формулу складних відсотків для всіх елементів грошового потоку:

$$FV = \sum_{t=1}^n CF_t \cdot (1 + inf)^{n-t}, \quad (2)$$

де CF_t – елемент грошового потоку (щорічні амортизаційні відрахування) в t -му періоду, грн.;

inf – щорічний індекс зміни інфляції, коефіцієнт;

n – термін експлуатації, роки;

t – номер періоду, в якому проводяться розрахунки.

Враховуючи, що щорічні амортизаційні відрахування становлять 20 тис. грн., рівень інфляції у 2010 р. – 9,1 %, 2011 р. – 4,6 %, 2012 р. – (-0,2 %, тобто інфляційний чинник дорівнює нулю), 2013 р. – 0,5 %, 2014 р. – 24,9 % [2], а середньорічний темп інфляції 7,8 %, майбутня вартість амортизаційного фонду на відновлення засобу становить:

$$FV = 20(1 + 0,091)^4 + 20(1 + 0,046)^3 + 20(1+0)^2 + 20(1+0,005)^1 + 20(1 + 0,249)^0 - 100(1 + 0,078)^5 = -34,25 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, за існуючого рівня інфляції, підприємство не лише не зможе накопичити суму, необхідну для купівлі аналогічного основного засобу, але і за 5 років втратить 34,25 тис. грн. Отже, існуючі методи нарахування амортизації не забезпечують навіть простого відтворення основних засобів.

У випадку простого відтворення активної частини основних засобів, на нашу думку, річна норма амортизації (H_a) має розраховуватися наступним чином:

$$H_a = \frac{1}{n} \cdot (1 + \text{inf})^{n-t} \cdot 100 \%, \quad (3)$$

де n – нормативний термін експлуатації обладнання, роки;

inf – щорічний індекс зміни інфляції, коефіцієнт;

t – номер періоду, в якому проводяться розрахунки.

Оскільки врахування морального зносу є основною передумовою розширеного відтворення основних засобів, пропонуємо включати коефіцієнт морального зносу при розрахунку амортизації. Тоді формула (3) набуде вигляду:

$$H_a = \frac{1}{n} \cdot (1 + \text{inf})^{n-t} \cdot 100 \% + T_{\text{мор.зн}}, \quad (4)$$

де $T_{\text{мор.зн}}$ – темп морального зносу основних засобів у сільському господарстві, %.

Темп морального зносу визначити досить складно, оскільки не існує єдиного методичного підходу до визначення даного показника. Пропонуємо визначати моральний знос терміном оновлення основного капіталу. За проведеними нами розрахунками, термін оновлення основного капіталу в сільському господарстві України стрімко зменшується і у 2014 р. становить 12,8 років. Якщо прийняти цикл повного оновлення основних засобів сільського господарства за 12 – 15 років, то темп морального зносу становитиме 6,7 – 8,3 %.

Висновки. Із метою підвищення економічної ролі амортизації у відтворенні основних засобів на інноваційній основі, активізації інвестиційної діяльності у сільському господарстві, на наш погляд, необхідно:

1. Із метою своєчасного і якісного відновлення основних засобів, сільськогосподарськими підприємствам слід формувати таку амортизаційну політику, що включатиме наступні елементи: проведення переоцінки основних засобів, визначення обґрунтованих строків корисного використання й способів нарахування амортизації об'єктів основних засобів, формування й цільове використання амортизаційного фонду, вибір найефективніших форм відтворення основних засобів.

2. У фінансовому обліку сільськогосподарським підприємствам по активній частині основних засобів використовувати метод нагромадження амортизації, що дозволить прискорити процес нагромадження амортизаційних відрахувань та просте відтворення засобів з урахуванням інфляції та темпів розвитку науково-технічного прогресу.

3. У податковому обліку необхідне впровадження застосування нелінійного методу нарахування амортизації основних засобів, коефіцієнтів прискорення, амортизаційної премії, що дозволить змістити в часі величину податку на прибуток до більш пізніх періодів, а податкову економію спрямувати на капітальні вкладення.

4. Для комплексного прийняття стратегічних рішень у процесі формування амортизаційної політики та механізму її реалізації необхідно об'єднати інформаційні можливості фінансового, податкового й управлінського обліку у єдину обліково-аналітичну систему – стратегічний облік амортизації основних засобів.

Список використаних джерел:

1. Агаев Р. П. Механизмы обобщенно-интервального выбора и порождаемые ими функции / Р. П. Агаев, Ф. Т. Алескеров // Автоматика и телемеханика. – 1993. – вып. 4. – С. 147 – 159.
2. Василішин С.І. Переоцінка активів як напрям протидії інфляції у системі економічної безпеки підприємств / С.І. Василішин, Є.Р. Ступницький // Вісн. Харк. нац. техн. ун-ту с. - г.: Економічні науки. – Х.: ХНТУСГ, 2015. – Вип. 161. – С. 129-136.
3. Моголова М. М. Економічні проблеми формування та відтворення основних засобів у сільському господарстві / М. М. Моголова, Г. М. Підлісецький, Я. К. Білоусько // Економіка АПК. – 2012. – № 1. – С. 58 – 65.
4. Моголова М. М. Матеріально-технічне забезпечення аграрної галузі / М. М. Моголова, Г. М. Підлісецький // Економіка АПК. – 2013. – № 2. – С. 61 – 67.
5. Основні засоби України за 2000 – 2010 роки: [статистичний збірник] / Відповідальний за випуск М. М. Собко. – К.: Державна служба статистики України, 2012. – 288 с.
6. Основні засоби України за 2011 рік: [статистичний бюлетень]. – К.: Державна служба статистики України, 2012. – 25 с.
7. Основні засоби України за 2012 рік: [статистичний бюлетень]. – К.: Державна служба статистики України, 2013. – 23 с.
8. Основні засоби України за 2013 рік: [статистичний бюлетень]. – К.: Державна служба статистики України, 2014. – 19 с.
9. Основні засоби України за 2014 рік: [статистичний бюлетень] / Відповідальний за випуск І. С. Петренко. – К.: Державна служба статистики України, 2015. – 19 с.
10. Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України: Закон України № 229-V від 05.10.2006 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/229-16>.
11. Сільське господарство України за 2008 рік: статистичний збірник / / За ред. Ю. М. Остапчука. – К.: Державний комітет статистики України, 2009. – 361 с.
12. Сільське господарство України за 2010 рік: [статистичний збірник] / За ред. Ю. М. Остапчука. – К.: Державна служба статистики України, 2011. – 384 с.
13. Сільське господарство України за 2013 рік: [статистичний збірник] / За ред. Н. С. Власенка. – К.: Державна служба статистики України, 2014. – 399 с.
14. Сільське господарство України за 2014 рік: [статистичний збірник] / Відповідальний за випуск О. М. Прокопенко. – К.: Державна служба статистики України, 2015. – 379 с.

Рецензент – д.е.н., професор Макаренко А.П.